

**Bruxelles, 3 octombrie 2025
(OR. en)**

13392/25

**SOC 633
ANTIDISCRIM 89
FREMP 256**

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în UE: provocări, progrese și direcții viitoare – <i>Schimb de opinii</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de orientare din partea președinției privind subiectul sus-menționat, în vederea schimbului de opinii din cadrul Consiliului (EPSCO) din 17 octombrie 2025.

Promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în UE: provocări, progrese și direcții viitoare

Introducere

Uniunea Europeană se întemeiază pe valori precum respectarea demnității umane, libertatea, egalitatea și respectarea drepturilor fundamentale. Într-un moment în care aceste valori sunt tot mai frecvent puse sub semnul întrebării și contestate în multe părți ale lumii, Uniunea Europeană rămâne o susținătoare fermă a incluziunii, egalității și apărării drepturilor omului.

Promovarea nediscriminării și a egalității de șanse pentru toți, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, este esențială nu numai pentru susținerea valorilor noastre fundamentale, ci și pentru stimularea creșterii incluzive și pentru consolidarea competitivității și rezilienței pe termen lung a economiei noastre. O societate incluzivă aduce beneficii tuturor și contribuie la o Uniune mai inovatoare, mai coezivă și mai productivă. În aceste condiții, valorificarea pe deplin a potențialului persoanelor cu dizabilități este nu doar o responsabilitate morală, ci și un imperativ social și economic.

Având în vedere aceste considerații, este în continuare esențial să se promoveze drepturile persoanelor cu dizabilități în toate domeniile de politică și să se asigure punerea în aplicare efectivă a angajamentelor UE, astfel cum sunt prezentate mai jos.

Context

Strategia privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2030 oferă un cadru de politică cuprinzător pentru promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Adoptată în 2021, strategia sprijină punerea în aplicare deplină a **Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CNUDPH)**, la care UE și toate statele membre sunt părți. Aceasta reflectă principiile stabilite în **Pilonul european al drepturilor sociale**, în special principiul 3 (egalitatea de șanse) și principiul 17 (incluziunea persoanelor cu handicap).

În cadrul strategiei au fost lansate mai multe inițiative emblematice la nivelul UE, inclusiv:

- **Directiva privind cardul european pentru dizabilitate**, care urmărește să promoveze libertatea de circulație a persoanelor cu handicap prin acordarea accesului egal la condiții speciale și la tratament preferențial oferit persoanelor cu handicap în întreaga UE;
- **Platforma pentru persoanele cu handicap**, care oferă un forum de cooperare și schimb de bune practici între statele membre, societatea civilă și instituțiile UE în domeniul handicapului;
- **AccessibleEU**, un centru de resurse care facilitează schimbul de informații și de exemple de bune practici privind accesibilitatea în toate sectoarele și
- **Orientările privind viața independentă și incluziunea în comunitate a persoanelor cu handicap în contextul finanțării din partea UE**, inclusiv recomandări pentru îmbunătățirea sprijinului comunitar și a dezinstituționalizării.

Provocări

Deși aceste eforturi constituie progrese semnificative, există încă obstacole majore. Persoanele cu handicap din întreaga Uniune Europeană se confruntă în continuare cu bariere structurale larg răspândite și cu discriminare în diferite sfere ale vieții – inclusiv educația, ocuparea forței de muncă, accesul la servicii și viața independentă. Experiențele autoraportate de discriminare au crescut în ultimii cinci ani în mai multe state membre (Eurobarometru¹). În paralel, numărul persoanelor cu handicap care locuiesc în structuri instituționale nu a scăzut semnificativ sau, în unele cazuri, chiar a crescut în ultimul deceniu (Eurofound²), fapt care semnalează persistența barierelor în calea realizării unor sisteme de sprijin comunitare incluzive și accesibile. Există în continuare bariere juridice pentru unele persoane cu handicap, care sunt supuse adesea unor restricții sau sunt private de capacitatea lor juridică. În pofida progreselor înregistrate, asigurarea accesului efectiv la informații, produse și servicii rămâne o provocare. Restricțiile privind capacitatea juridică, precum și accesibilitatea limitată reprezintă obstacole în calea participării persoanelor cu handicap la procesul democratic.

În plus, persoanele cu handicap rămân semnificativ subreprezentate pe piața forței de muncă: disparitatea în ceea ce privește ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap a atins 24 de puncte procentuale în 2024, aproximativ 51 % dintre persoanele cu handicap cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani fiind încadrate în muncă, comparativ cu 75 % dintre persoanele fără handicap (tabloul de bord social). În plus, persoanele cu handicap continuă să se confrunte cu un risc considerabil mai mare de sărăcie sau de excluziune socială în comparație cu persoanele fără handicap (Eurostat, EU-SILC).

¹ Eurobarometru special 535, aprilie-mai 2023 Discriminarea în Uniunea Europeană, [Discriminarea în Uniunea Europeană – decembrie 2023 – sondaj Eurobarometru](#)

² Eurofound (2024), *Paths towards independent living and social inclusion in Europe*, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg.

Pe lângă provocările persistente întâlnite în practică, există în continuare și lacune în legislația UE privind combaterea discriminării, inclusiv pe motive de handicap. Negocierile în curs cu privire la propunerea de **directivă orizontală privind egalitatea de tratament**, prezentată în 2008, sunt în continuare împiedicate de provocarea de a îndeplini cerința privind unanimitatea.

Obiectivul schimbului de opinii

Aceste provocări subliniază necesitatea consolidării reformelor și a punerii în aplicare a politicilor la nivelul UE și la nivel național, precum și a unui dialog continuu la nivel politic. Acest lucru este deosebit de important în prezent, întrucât 2025 marchează jumătatea procesului de punere în aplicare a strategiei. Acum este momentul potrivit pentru a evalua progresele înregistrate și pentru a accelera măsurile.

Prin urmare, miniștrii sunt invitați să facă un bilanț al progreselor înregistrate în prima jumătate (2021-2025) a perioadei acoperite de Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030, să identifice progresele și barierele rămase și să discute posibile măsuri de promovare a drepturilor persoanelor cu handicap. Aceste informații ar trebui să servească drept contribuție pentru a doua jumătate a perioadei acoperite de strategie, sprijinind eforturile continue de promovare a activității în acest domeniu de politică important, atât la nivelul UE, cât și la nivel național.

În acest context, miniștrii sunt invitați să răspundă la următoarele întrebări:

1. *În opinia dumneavoastră, care sunt cele mai importante măsuri și instrumente de politică pentru a promova suplimentar drepturile persoanelor cu handicap? În ce domenii persistă cele mai presante provocări?*
2. *Care ar trebui să fie prioritățile-cheie pentru a doua jumătate (2025-2030) a perioadei acoperite de strategia pentru drepturile persoanelor cu handicap? Cum poate strategia să sprijine mai eficient reformele naționale și punerea în aplicare a legislației și a politicilor legate de handicap?*